

Gospodarowanie odpadami komunalnymi w świetle znowelizowania przepisów ustawy o czystości i porządku w gminach

radca prawny Jędrzej Klatka

ekspert Polskiej Izby Ekologii
ekspert Ministerstwa Środowiska

www.prawosmieciowe.pl

The screenshot shows the homepage of the website www.prawosmieciowe.pl. The browser's address bar displays the URL. The website header includes the logo of the Kancelaria Radców Prawnych Klatka i Partnerzy (KIRP) and navigation links: usługi, baza wiedzy, jak działamy, o kancelarii, kontakt. The main content area features a large green banner with the text "Utrzymanie porządku i czystości w gminach" and "Ekspertyzy i opinie prawne". Below this, there is a section titled "Prawo śmieciowe - tym się zajmujemy" with a recycling symbol icon. The text in this section states that the law firm has been providing legal advice on waste management laws for over 10 years. To the right of the main content, there is a subscription form for a newsletter and a section titled "Aktualności" (News) with the date 29.05.2012 and the topic "Wykład - gospodarowanie odpadami".

PL Polski (Polska) Polski (programisty) Pomoc

Utrzymanie czystości i porządku w gmin...

www.prawosmieciowe.pl

Kancelaria Radców Prawnych
Klatka i Partnerzy

usługi baza wiedzy jak działamy o kancelarii kontakt

**Utrzymanie porządku
i czystości w gminach**

**Ekspertyzy
i opinie prawne**

Prawo śmieciowe
- tym się zajmujemy

Kancelaria Radców Prawnych Klatka i Partnerzy już od ponad 10 lat doradza w sprawach dotyczących **ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach** tzw. prawo śmieciowe. Posiadamy nieustannie aktualizowaną wiedzę, popartą niezbędnym doświadczeniem.

Samorządy oraz przedsiębiorstwa w trakcie swej działalności wielokrotnie napotykaają na **przepisy i ograniczenia** związane z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Nieświadomość i niestosowanie się do tych praw może powodować poważne konsekwencje. Dlatego lepiej zawsze zabezpieczyć swoje

Subskrybuj bezpłatny Newsletter

e-mail:

nazwa:

Aktualności

29.05.2012
Wykład - gospodarowanie odpadami

3

PLAN WYKŁADU WEDŁUG PYTAŃ GMIN:

1. Definicje	9. Selektywna zbiórka
2. Deklaracja	10. Sprawozdania
3. Opłata	11. Stare umowy
4. Dopłaty do opłat	12. Kontrola
5. Windykacja	13. Kary
6. Związek komunalny	14. PSZOK
7. Przetarg	
8. Pojemniki	

CZĘŚĆ I: DEFINICJE

1. Definicja mieszkańca

„gminy są obowiązane do zorganizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy”

[art. 6c ust. 1 UCPG]

Kto to jest mieszkaniec ?

1. Definicja mieszkańca

- kryterium jest „zamieszkiwanie przez mieszkańca”
- „nieruchomości na których zamieszkują mieszkańcy” to nie nieruchomości, które nadają się do zamieszkania
- mieszkańcem jest zawsze osoba fizyczna nigdy osoba prawna

www.prawosmieciowe.pl

7

1. Definicja mieszkańca

- zameldowanie nie jest dowodem na zamieszkanie, a i tak obowiązek meldunkowy będzie wkrótce zniesiony
- **mieszkańcem jest osoba która faktycznie przebywa (bytuje) na danej nieruchomości, ponieważ taki stan powoduje, że powstają odpady komunalne, których dotyczy omawiana ustawa**

www.prawosmieciowe.pl

8

1. Definicja mieszkańca

Dwie sprzeczne interpretacje:

- mieszkaniec musi mieć zamiar stałego pobytu ponieważ definicji mieszkańca nie można konstruować w oderwaniu od definicji miejsca zamieszkania (miejscowość, w której osoba ta przebywa z zamiarem stałego pobytu)

[art. 25 Kodeksu cywilnego]

albo

- gmina może uznać za mieszkańca także osobę, która nie ma zamiaru stałego pobytu

1. Definicja mieszkańca

Krytyka definiowania mieszkańca w oparciu o zamiar stałego pobytu:

- zamiaru nie da się zweryfikować
- właściciel domu letniskowego nie będzie mieszkańcem więc cały ciężar finansowania systemu obciąży ludność miejscową
- student nie będzie mieszkańcem
- miejscem zamieszkania jest miejscowość, a nie konkretna nieruchomość

1. Definicja mieszkańca

Zalety definiowania mieszkańca w oderwaniu od zamiaru stałego pobytu:

- gminy mogłyby dostosować definicję do swojej specyfiki: inną w mieście uniwersyteckim, inną w gminie letniskowej itp.
- studenci i właściciele domów letniskowych mogliby być uznani za mieszkańców

1. Definicja mieszkańca

Dana osoba jest mieszkańcem danej nieruchomości jeżeli zazwyczaj spędza w niej czas przeznaczony na odpoczynek, niezależnie od czasowych nieobecności związanych z wypoczynkiem, urlopem, odwiedzinami u przyjaciół i krewnych, interesami, leczeniem medycznym lub pielgrzymkami religijnymi

[definicja z art. 2d Rozporządzenia WE nr 763/2008 z 09.07.2008 r. w sprawie spisów powszechnych ludności i mieszkań Dz.U.UE.L.08.218.14]

1. Definicja mieszkańca

Stałym mieszkańcem jest osoba, która:

- mieszkała w miejscu zamieszkania nieprzerwanie przez okres co najmniej **dziewięciu miesięcy** lub
- przybyła do miejsca zamieszkania w ciągu ostatnich dwunastu miesięcy z zamiarem przebywania tam przez co najmniej **dziewięć miesięcy**.

Jeżeli ustalenie okoliczności opisanych powyżej nie jest możliwe, wówczas stałym mieszkańcem jest osoba zameldowana na pobyt stały.

[definicja z art. 2d Rozporządzenia WE nr 763/2008 z 09.07.2008 r. w sprawie spisów powszechnych ludności i mieszkań Dz.U.UE.L.08.218.14]

1. Definicja mieszkańca

Definicja pojęcia „mieszkaniec” musi być zawarta w objaśnieniach do deklaracji, jaką mieszkańcy będą wypełniać na potrzeby ustalenia wysokości opłaty

2. Definicja gospodarstwa domowego

gospodarstwo prowadzone przez osobę (...) samodzielnie zajmującą lokal albo gospodarstwo prowadzone przez tę osobę wspólnie z małżonkiem i innymi osobami stale z nią zamieszkującymi i gospodarującymi, które swoje prawa do zamieszkiwania w lokalu wywodzą z prawa tej osoby [art. 4 ustawy o dodatkach mieszkaniowych]

CZĘŚĆ II: DEKLARACJA

3. Deklaracja

- uchwała w sprawie wzoru deklaracji jest aktem prawa miejscowego
- wzór deklaracji obejmować **powinien** objaśnienia dotyczące sposobu jej wypełnienia oraz pouczenie, że deklaracja stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego
- rada gminy w przedmiotowej uchwale **może** określić również **wykaz dokumentów** potwierdzających dane zawarte w deklaracji

www.prawosmieciowe.pl

17

4. Tryb składania deklaracji

- w uchwale **należy** wskazać termin i miejsce składania deklaracji
 - Dopiero w nowelizacji z 25.01.2013 r. ustawodawca upoważnił do określenia w uchwale **warunków i trybu** składania deklaracji
 - Dopiero po nowelizacji z 25.01.2013 r. deklaracja może być składana za pomocą środków komunikacji elektronicznej

www.prawosmieciowe.pl

18

5. Niezdrowa ciekawość

oprócz wysokości ponoszonej przez właściciela nieruchomości opłaty oraz parametrów, na podstawie których wysokość tą obliczono, w deklaracji nie można żądać podania żadnych innych informacji:

- jeżeli opłata zależy od ilości mieszkańców - nie można żądać podania ilości zużywanej wody ani powierzchni lokalu
- nie można żądać podania danych osobowych osób zamieszkujących na nieruchomości – ale można żądać wykazu mieszkańców w ramach „dokumentów potwierdzających (zob. Gorlice)

5. Niezdrowa ciekawość cd.

„Zobowiązanie właścicieli nieruchomości do składania informacji wykraczających poza dane niezbędne do prawidłowego obliczenia opłaty przekracza ustawowe upoważnienie do określenia wzoru deklaracji”

[uchwała Kolegium RIO w Rzeszowie nr XII/4868/2012 z 23.10.2012 r. opubl. w: „Zeszyty Samorządowe” 2012 r. Nr 6 poz. 105]

6. Konieczność samoobliczenia opłaty

- w deklaracji należy zażądać **podania wysokości opłaty** ponoszonej przez danego właściciela (nie jest wystarczające podanie danych będących podstawą do wyliczenia opłaty – właściciel powinien dokonać samoobliczenia, mając na uwadze ustaloną stawkę)

www.prawosmieciowe.pl

21

Czy w deklaracji, którą będą wypełniać i składać mieszkańcy, MUSI być podana stawka opłaty? Czy rada gminy może ją zmienić po wyborze wykonawcy?

Rada gminy **do końca 2012 r.** obowiązana jest podjąć zarówno uchwałę sprawie **stawki opłaty**, jak i wzoru deklaracji. **Nie oznacza to jednak, że na skutek rozstrzygniętego przetargu na odbiór odpadów komunalnych, nie będzie ona mogła zmienić wysokości tej stawki, podejmując nową uchwałę, uchylając poprzednią.** Ustawa UCPG nie reguluje bowiem tego, jak często może być wydawana uchwała rady gminy w sprawie stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W art. 6k ust. 1 pkt 1 UCPG określa się jedynie, że rada gminy ma obowiązek uchwałę taką podjąć.

Właściciele nieruchomości uiszczają opłatę obliczoną samodzielnie na podstawie danych wskazanych przez siebie w deklaracji. Co również istotne, deklaracja stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego. W związku z powyższym wydaje się, iż **deklaracja ta powinna między innymi zawierać rubrykę, w której właściciel nieruchomości wskaże wysokość opłaty, którą będzie uiszczał, jako konkretną wielkość liczbową**, a nie wielkość „opisową”- tzn. że będzie to iloczyn przykładowo ilości osób oraz stawki, bliżej jeszcze niesprecyzowanej z uwagi na brak uchwały w tym zakresie. We wzorze deklaracji musi więc być wskazana wysokość stawki opłaty jako konkretna liczba, np. 10 zł.

7. Usługi dodatkowe osobno

W deklaracji w sprawie wysokości opłaty nie ma miejsca na deklarowanie chęci skorzystania z usług dodatkowych (wynajem pojemników) – poza delegacją ustawową

Taką chęć należy zgłaszać w odrębnej deklaracji dot. usług dodatkowych

8. Niezdrowa ciekawość w nieruchomościach niezamieszkałych

W przypadku nieruchomości niezamieszkałych w deklaracji można żądać podania ilości (pojemności) pojemników na odpady ale nie należy za pomocą deklaracji badać, czy właściciel niezamieszkałej nieruchomości wyposażył ją w odpowiednią liczbę pojemników pytając np. ile uczniów ma szkoła lub jaką powierzchnię ma lokal handlowy

9. Deklaracja elektroniczna

Dopiero po nowelizacji z 25.01.2013 r. deklarację można składać w formie elektronicznej (jeżeli Rada Gminy tak postanowi w uchwale podjętej na podstawie art. 6m ust. 3 w związku z art. 6n ust. 1 pkt. 2, określając format danych, sposób przesyłania i rodzaje podpisu elektronicznego)

10. Tajemnica skarbową

6. Deklaracje nie mogą być zbierane przez będące pracownikami urzędu gminy

- „Indywidualne dane zawarte w deklaracji oraz innych dokumentach składanych przez podatników, płatników lub inkasentów objęte są tajemnicą skarbową” [art. 293 par. 1 Ordynacji podatkowej w zw. z art. 6 ust. 12 UCPG]

11. Niezamieszkałe poza systemem

Jeżeli gmina nie odbiera odpadów komunalnych z terenu nieruchomości niezamieszkałych nie trzeba w deklaracji zamieszczać pozycji odnoszących się do tych nieruchomości

12. Telefon / email w deklaracji

Czy można zażądać podania numeru telefonu lub adresu e-mail składającego deklarację?

Podanie tych danych nie może być obowiązkowe. Dane ułatwiające porozumiewanie się mogą być podawane fakultatywnie.

[rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody warmińsko-mazurskiego
PN.4131.62.2013 z 18.01.2013 r. Dz. Urz. 2013 r. poz. 470]

13. Kilku zobowiązanych do złożenia deklaracji

Pouczenie powinno rozwiązać problem „powielania się” obowiązku składania deklaracji (właściciel lokalu a jego najemca, właściciel a użytkownik wieczysty itd.)

PYTANIE GMINY

Czy zarządca wspólnoty mieszkaniowej składa deklarację „łączną” „zbiorczą” dla całej wspólnoty?

PYTANIE GMINY

Przykład: Blok wielorodzinny; 2 mieszkania komunalne i 4 własnościowe. Zarząd składa się z 3 osób. Czy w deklaracji wpisujemy liczbę osób stanowiącą sumę osób wszystkich mieszkań wspólnoty, czy każdy właściciel wypełnia oddzielną deklarację? Czy w przypadku „zbiorczej” deklaracji podpisy składają wszyscy członkowie zarządu?

14. Deklaracje zbiorcze ?

Zarządca nieruchomości powinien złożyć osobną deklarację za każdy lokal (nie ma deklaracji zbiorczych)

- „Jeżeli nieruchomość jest zabudowana budynkami wielolokalowymi, w których ustanowiono **odrębną własność lokali**, obowiązki właściciela nieruchomości obciążają **osoby sprawujące zarząd nieruchomością wspólną**, w rozumieniu przepisów ustawy o własności lokali lub **właścicieli lokali**, jeżeli zarząd nie został wybrany.” [art. 2 ust. 3 UCPG]

PYTANIE GMINY

Do kogo kierować deklaracje w przypadku wspólnoty mieszkaniowej? Do zarządu wspólnoty, do wszystkich członków wspólnoty czy do zarządcy, który realizuje zadania związane z obsługą administracyjną lokali?

PYTANIE GMINY

Czy wspólnoty mieszkaniowe powinny zebrać od mieszkańców deklaracje i składać w Urzędzie jedną wspólną z załącznikami? Kto powinien wносить opłaty i egzekwować należności? Na kim ciąży obowiązek regulowania należności w przypadku nie płacenia przez mieszkańca danej wspólnoty – na zarządzie czy na indywidualnych osobach? Jakie dokumenty winny być przedłożone do dalszej egzekucji należności?

15. Deklaracja we wspólnocie

Ustawa o własności lokali odróżnia zarząd i zarządcę (zob. art. 14 pkt. 5, art. 22 ust. 3 pkt. 10 itd)

Ustawa o czystości i porządku odróżnia:

- osoby sprawujące zarząd – jeżeli zarząd nie został wybrany,
- zarząd

PYTANIE GMINY

Kto powinien złożyć deklarację w przypadku zabudowy wielorodzinnej (bloki) , każde gospodarstwo domowe czy też zarząd wspólnoty?

16. Deklaracja w spółdzielni

Wątpliwości czy **spółdzielnia mieszkaniowa**, w której nie wyodrębniono lokali i nie powierzono spółdzielni zarządu, może składać deklarację ?

Dwie interpretacje:

1. **Nie może** bo ustawodawca uregulował składanie deklaracji przez zarządców wspólnot mieszkaniowych, a pominął spółdzielnie
2. **Może** bo taka regulacja dla spółdzielnie jest zbędna.

16. Deklaracja w spółdzielni cd.

Właścicielem w rozumieniu ustawy są także współwłaściciele, użytkownicy wieczysti oraz jednostki organizacyjne i osoby posiadające nieruchomości w zarządzie lub użytkowaniu, a także inne podmioty władające nieruchomością [art. 2 ust. 1 pkt. 4]

- Spółdzielca (zarówno „lokatorski” jak i „własnościowy”) włada nieruchomością

www.prawosmieciowe.pl

39

Interpretacja pierwsza:

- Art. 2 ust. 3 UCPG odnosi się wyłącznie do zarządu nieruchomością wspólną w rozumieniu ustawy o własności lokali
- Brak podobnego przepisu dot. spółdzielni mieszkaniowych oznacza, że każdy ze spółdzielców powinien sam składać deklarację ponieważ nie ma podstaw prawnych, aby Zarząd Spółdzielni go w tym wyręczył

www.prawosmieciowe.pl

40

Interpretacja druga:

- Nie należy wyciągać żadnych wniosków z braku osobnej regulacji dla spółdzielni ponieważ taka regulacja nie jest potrzebna w świetle definicji właściciela
- Zarząd spółdzielni ma prawo składać deklaracje ponieważ spółdzielnia zwykle jest użytkownikiem wieczystym gruntu i właścicielem budynków spółdzielczych

www.prawosmieciowe.pl

41

PYTANIE GMINY

Czy zawarcie w deklaracji art. 233 Kodeksu karnego –w brzmieniu, „kto, składając zeznanie mające służyć jako dowód w postępowaniu sądowym lub innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3 – oświadczam, że podane przeze mnie dane są zgodne z prawdą” jest zgodne z prawem?.

17. Odpowiedzialność karna

Czy dopuszczalne jest zawarcie we wzorze deklaracji pouczenia, iż oświadczenie właściciela składane jest pod groźbą odpowiedzialności karnej **z art. 54 par. 1 kodeksu karnego skarbowego** ?

„Podatnik, który uchylając się od opodatkowania, (...) nie składa deklaracji, przez co naraża podatek na uszczuplenie, podlega karze grzywny albo karze pozbawienia wolności, albo obu tym karom łącznie.”

17. Odpowiedzialność karna cd.

„Zobowiązanie do złożenia oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej może wynikać tylko z ustawy, a nie z uchwały rady gminy”

[uchwała Kolegium RIO w Katowicach nr 282/XXIX/2012 z 04.12.2012 r. Dziennik Urzędowy Województwa Śląskiego 2012 r. poz. 6084]

18. Jeden czy dwa wzory deklaracji ?

Odrębny wzór deklaracji dla nieruchomości niezamieszkałych ?

Ustawodawca nie dokonuje rozróżnienia deklaracji składanych przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych i deklaracji składanych przez właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady.

Przepis art. 6n ust. 1 UCPG stanowi natomiast, iż „**rada gminy (...) określi (...) wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości**”. Z wykładni literalnej wynika zatem, iż rada gminy zobowiązana jest do określenia w drodze uchwały **(jednego) wzoru (l. poj.)** deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie, który powinien obejmować elementy wskazane w tymże przepisie. Dyspozycja art. 6n ust. 1 UCPG nie daje podstawy prawnej do uchwalenia odrębnego wzoru deklaracji przeznaczonej dla właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, oraz (drugiego) wzoru takiej deklaracji, dla właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, gdzie powstają odpady. Gdyby miało być inaczej, ustawodawca użyłby liczby mnogiej (wzorów).

Należy stwierdzić, iż rada gminy w uchwale w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, określić jeden wzór przedmiotowej deklaracji, w którym uwzględnić należy odrębne pola na oświadczenie właściciela nieruchomości, na której zamieszkują mieszkańcy (w zakresie danych stanowiących podstawę ustalania wysokości należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, przykładowo liczby osób zamieszkujących daną nieruchomość) oraz na oświadczenie właściciela nieruchomości, na której nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne (dotyczące liczby pojemników o określonej pojemności, w których zbierane są odpady komunalnej na danej nieruchomości).

19. Termin składania deklaracji

Właściciel nieruchomości musi złożyć deklarację w terminie 14 dni od dnia zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca lub powstania na danej nieruchomości odpadów komunalnych.

[art. 6m ust. 1 UCPG]

PYTANIE GMINY

Co w sytuacji gdy- właściciel nieruchomości nie złożył deklaracji w wymaganym terminie, Gmina wydaje decyzję. Wówczas właściciel składa nam pierwszą deklarację, pomimo to, że dostał decyzję – jak w tej sytuacji ma postąpić urząd.

20. Deklaracja po decyzji

Złożenie deklaracji po wydaniu decyzji nie wywołuje żadnych skutków prawnych.

Właściciela nieruchomości obowiązuje kwota wskazana w decyzji, a nie w deklaracji złożonej po wydaniu decyzji.

21. Wstępna weryfikacja deklaracji

Kwestie „wstępnej” weryfikacji deklaracji reguluje **art. 272 Ordynacji podatkowej** (w związku z art. 6q UCPG) → obowiązek organu wykonawczego gminy:

- sprawdzenie terminowości złożenia deklaracji, wpłacenia zadeklarowanych opłat;
- stwierdzenie formalnej poprawności deklaracji;
- ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami.

www.prawosmieciowe.pl

51

21. Weryfikacja deklaracji cd.

- czynności sprawdzające podejmowane są z urzędu
 - nie jest to jednak procedura obligatoryjna, co oznacza że nie ma obowiązku podejmowania jej w stosunku do każdego podmiotu składającego deklarację
- ➔ weryfikacja deklaracji **może odbywać się „wrywkowo”**

www.prawosmieciowe.pl

52

22. Wszczęcie kontroli

W następstwie czynności sprawdzających (w zależności od jej wyników) może dojść do wszczęcia kontroli bądź postępowania administracyjnego (w szczególności w razie ustalenia, że zadeklarowane dane są niezgodne z rzeczywistym stanem faktycznym, bądź zaistnienia uzasadnionych wątpliwości w tym zakresie), co z kolei może skutkować wydaniem decyzji, o której mowa w art. 6o lub 6p UCPG.

www.prawosmieciowe.pl

53

PYTANIE GMINY

Czy jeśli po rozstrzygnięciu przetargu okaże się, że przyjęte uprzednio uchwałą rady gminy stawki (w tym przypadku stawka od osoby) ulegną zmianie to będzie to wymagało ponownego składania deklaracji przez właścicieli nieruchomości. Czy w tej sytuacji ma znaczenia zmniejszenie lub wzrost stawki?

23. Deklaracje po podwyżkach

- trzeba złożyć nowe deklaracja po każdej zmianie wysokości opłaty – nie ma znaczenia, czy była to podwyżka czy obniżka
- w razie niezłożenia deklaracji z nową stawka opłat gmina ma obowiązek wydać decyzję

PYTANIE GMINY

Czy uchwały podjęte na podst. art.6k ust.1 i 6n ust.1 (dot. wyboru metody ustalenia opłaty i stawki opłaty, oraz dot. wzoru deklaracji) muszą być zmienione ze względu na zmianę ustawy?

➤ mogą, ale nie muszą

CZĘŚĆ III:

OPŁATA

PYTANIE GMINY

Czy ustawa dopuszcza różnicowanie stawek opłat polegających na ustanowieniu różnych stawek opłat naliczanych od gospodarstwa domowego np. zamieszkujących od 1 do 2 osób oraz 3 i więcej osób ?

Nowelizacja ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach przewiduje możliwość różnicowania stawek opłat w zależności od powierzchni lokalu mieszkalnego, liczby mieszkańców zamieszkujących nieruchomość, odbierania odpadów z terenów wiejskich lub miejskich, a także od rodzaju zabudowy.

Natomiast art. 6 j ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach dopuszcza, że rada gminy może uchwalić jedną stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od gospodarstwa domowego.

24. Stawka od gospodarstwa domowego

- z literalnej wykładni przepisu wynika, że tylko jedna ale
- niektórzy Wojewodowie przymykają na to oko

PYTANIE GMINY

Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi dochód gminy. Opłaty mają pokryć cały system związany z tzw. „gospodarką śmieciową”, co będzie w przypadku, gdy wnoszone opłaty nie pokryją funkcjonowania nowego systemu, bądź przeciwnie wyniknie nadwyżka finansowa?

PYTANIE GMINY

Jak należy właściwie interpretować zapisy mówiące, że system gospodarki odpadami na terenie gminy „ma się samofinansować”?

25. Samofinansowanie się systemu

- gdy wnoszone opłaty nie pokryją funkcjonowania nowego systemu, bądź przeciwnie wyniknie nadwyżka finansowa **trzeba będzie uchwalić nową wysokość opłat**

25.Koszty funkcjonowania systemu

Z pobranych opłat gmina **pokrywa koszty funkcjonowania systemu** gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

1. odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
2. tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
3. obsługi administracyjnej tego systemu.

→ katalog **zamknięty**

[art. 6r ust. 2 UCPG]

www.prawosmieciowe.pl

63

PYTANIE GMINY

Jak potraktować garaże, zarówno wolnostojące w tym tzw. blaszaki, czy w zabudowie szeregowej mające indywidualnych właścicieli jak i będące w zarządzie spółdzielni mieszkaniowej? W sytuacji zabudowy jednorodzinnej pomimo, że stanowią nieruchomość niezamieszkałą, z tego tytułu nie są objęte dodatkową opłatą.

26. Odpady z garaży

- jeżeli nie pobiera się opłat od garaży w zabudowie jednorodzinnej, to równość wobec prawa (wynikająca z Konstytucji) wymaga, aby zwolnić z opłat także inne garaże (we wspólnotach mieszkaniowych, w spółdzielniach, w zabudowie szeregowej) – wychodząc z założenia, że odpady z garażu zostaną zagospodarowane w ramach opłat uiszczanych przez właściciela nieruchomości

PYTANIE GMINY

Czy działalność gospodarcza typu transport, sprzedaż bezpośrednia (agent ubezpieczeniowy, domokrążca itp.) objęta jest systemem? Odpady powstają ale nie na nieruchomości, a art. 6i mówi, że obowiązek ponoszenia opłaty powstaje „za każdy miesiąc, w którym na danej nieruchomości powstały odpady komunalne”.

PYTANIE GMINY

Gmina nowym systemem objęła wszystkich właścicieli nieruchomości. Dla nieruchomości zamieszkałych w których prowadzona jest działalność gospodarcza radni przyjęli rozwiązania polegające na sumowaniu opłat. Właściciel nieruchomości deklaruje, że odpady związane z tą działalnością nie powstają? Czy jednak należy egzekwować oba rodzaje opłat za odpady?

PYTANIE GMINY

Nieruchomości o charakterze mieszanym. Właściciel deklaruje, że nie powstają odpady w związku z prowadzoną działalnością, jest jednak inaczej? Jak udowodnić, które odpady powstają w związku z zamieszkiwaniem, a które w wyniku działalności gospodarczej?

27. Działalność, w której nie powstają odpady

- jeżeli na danej nieruchomości w ogóle nie powstają odpady komunalne, to nie ma obowiązku ani składania deklaracji, ani ponoszenia opłat
- nie ma uniwersalnej odpowiedzi: inaczej trzeba ocenić deklarację że odpady nie powstają, złożoną przez brokera ubezpieczeniowego, którego firma mieści się w laptopie, a inaczej właściciela zakładu wulkanizacji

PYTANIE GMINY

Czy działka budowlana lub rekreacyjna ale niezabudowana objęta jest tym systemem? Jeżeli tak to czy zamiast opłaty wystarczy aby właściciel zgłosił gminie kompostownik i zbierał w nim odpady zielone? A jeżeli oświadcza, że utrzymuje działkę w stanie nie zarośniętym poprzez stosowanie środków chemicznych – oprysków?

28. Niezabudowana działka jako nieruchomość niezamieszkała

- problem powstaje tylko jeżeli gmina objęła systemem nieruchomości niezamieszkałe
- brak przepisów nakazujących pozbywanie się odpadów zielonych tak jak np. azbestu
- nieskoszona trawa może nie być odpadem jeżeli właściciel nie ma zamiaru się jej pozbywać
- kompostowanie powoduje że odpad nie powstaje

PYTANIE GMINY

Jak traktować gospodarstwo rolne? Mieszkają w nim ludzie ale jednocześnie prowadzona jest działalność gospodarcza polegająca na prowadzeniu gospodarstwa? Czy powinni składać dwie deklaracje jeżeli objęto systemem wszystkich właścicieli nieruchomości?

29. Gospodarstwo rolne

„obszar gruntów o łącznej powierzchni przekraczającej 1 ha lub 1 ha przeliczeniowy, stanowiących własność lub znajdujących się w posiadaniu osoby fizycznej, osoby prawnej albo jednostki organizacyjnej, w tym spółki, nieposiadającej osobowości prawnej.” [art. 2 ust. 1 ustawy o podatku rolnym]

29. Gospodarstwo rolne cd.

czy w gospodarstwie rolnym powstają odpady komunalne ? (odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych” [art. 3 ust. 1 pkt. 7 ustawy o odpadach]

29. Gospodarstwo rolne cd.

- ustawa nie uzależnia obowiązku uiszczenia opłaty za nieruchomości niezamieszkałe od prowadzenia działalności gospodarczej
- do działalności rolniczej nie stosuje się ustawy o działalności gospodarczej

PYTANIE GMINY

Jak należy potraktować osobę, która 4 dni przebywa poza miejscem zamieszkania, natomiast 3 dni na terenie naszej gminy, czy jest to osoba zamieszkała, czy można od niej pobrać opłatę za czasookres w którym przebywa na naszym terenie?

30. Tymczasowe zamieszkiwanie

„Rada gminy, określając stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, bierze pod uwagę przypadki, w których właściciele nieruchomości wytwarzają odpady nieregularnie, w szczególności to, że na niektórych nieruchomościach odpady komunalne **powstają sezonowo**” [art. 6k ust. 2 pkt. 4 UCPG]

30. Tymczasowe zamieszkiwanie cd.

- wzór deklaracji powinien uwzględniać zarówno przypadki emigracji (pobyt w Polsce tylko przez kilka miesięcy w roku), jak i nauki poza miejscem zamieszkania (pobyt w domu tylko przez kilka dni w tygodniu)
- mieszkaniec, który nie mieszka 24 h dobe / 7 dni w tygodniu / 365 dni w roku powinien mieć możliwość proporcjonalnego obniżenia opłaty

PYTANIE GMINY

Czy do uchwały w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki opłaty należy dołączyć kalkulację?

31. Kalkulacja opłaty

- **radni nie mają swobody w ustalaniu wysokości opłat (por. art. 6k ust. 2 UCPG)**
- **uchwała w sprawie opłaty podlega kontroli RIO**
- **RIO w ramach kontroli powinna zażądać kalkulacji**
- **tak, kalkulacja powinna być zawarta w uzasadnieniu uchwały**

PYTANIE GMINY

Który Wydział (Referat) Urzędu powinien się zajmować księgowaniem opłat wnoszonych przez mieszkańców gminy za gospodarowanie odpadami komunalnymi a także egzekucją tych opłat.

32. Podział zadań w urzędzie gminy

- wójt, burmistrz, Prezydent Miasta odpowiada za sprawna pracę urzędu i decyduje, czy zostanie utworzona nowa komórka organizacyjna w strukturze urzędu czy zadania zostaną przydzielone kilku istniejącym komórkom
- większość gmin tworzy nowe komórki, które będą się zajmowały wyłącznie weryfikacją deklaracji i wydawaniem decyzji
- windykacja wymaga współpracy z Wydziałem Księgowości

CZĘŚĆ IV: DOPLĄTY DO OPŁAT

PYTANIE GMINY

Zmiana ustawy dała możliwość ustanawiania dopłat do opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości. W jakim trybie, lub w jakiej formie można realizować takie dopłaty?

33. Dopłaty do opłat

- wprowadzając dopłatę do opłat śmieciowych należy stosować przez analogię przepisy o dopłatach do wody i ścieków, zgodnie z ustawą o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i odprowadzaniu ścieków

33. Dopłaty do opłat cd.

- uchwała o dopłacie **musi wskazywać źródło finansowania tej dopłaty**

[rozstrzygnięcie nadzorcze wojewody łódzkiego
nr PNK-I.4131.1257.2011 z 02.01.2012 r.
Dz. Urz. Woj. Łódzkiego 2012 r. poz. 41]

PYTANIE GMINY

W jaki sposób należy pokazać te dopłaty w budżecie Gminy (dział, rozdział, paragraf)? Jak wiadomo system ten powinien się samofinansować a ustalenie takich dopłat będzie powodować większe wydatki niż wpływy z tytułu wnoszonych opłat. Czy dopuszczalne będzie w takim przypadku pokazanie mniejszej kwoty dochodów z tytułu wpłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi a większej kwoty wydatków związanych z funkcjonowaniem całego systemu?

33. Dopłaty do opłat cd.

**suma należnych opłat od mieszkańców +
dopłata z budżetu gminy = suma wydatków
(koszt odbioru i zagospodarowania odpadów
+ koszty administracyjne utrzymania
systemu)**

PYTANIE GMINY

Czy ustalając łączną kwotę dopłat należy kierować się ilością właścicieli nieruchomości dla których ustalono dopłaty i stawką jednostkową dopłaty?

➤ **tak, przy czym istnieje możliwość wprowadzenia dopłat tylko dla właścicieli nieruchomości zamieszkałych, z pominięciem właścicieli nieruchomości niezamieszkałych**

PYTANIE GMINY

Czy ustalając dopłaty można je zastosować dla wybranej grupy właścicieli (np. jednej z miejscowości bądź dla mieszkańców jednej z ulic), czy dopłata ta musi obejmować każdego z właścicieli nieruchomości?

➤ **dopłata nie musi dotyczyć właścicieli nieruchomości niezamieszkałych**

➤ **zasada równości wobec prawa powoduje, że nie jest możliwe przyznanie dopłaty tylko mieszkańcom jednej ulicy albo jednej miejscowości**

CZĘŚĆ V: WINDYKACJA

PYTANIE GMINY

Rodziny wielodzietne, osoby bezrobotne, emeryci i renciści należą do osób najbiedniejszych. Większość z nich nie będzie w stanie uregulować należności wobec Gminy wynikających z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi. Czy w takich przypadkach Gmina może stosować umorzenia należności?

34. Umarzanie opłat

- zgodnie z przepisami art. 67a Ordynacji podatkowej o umarzaniu podatków („ważny interes podatnika”)
- umorzenie opłaty należnej od przedsiębiorcy wymaga stosowania przepisów o pomocy publicznej !

PYTANIE GMINY

Jak będzie wyglądać procedura egzekucji/windykacji opłaty śmieciowej? Czy Wójt będzie posiadał jakieś „narzędzia” do egzekucji takie jak Urząd Skarbowy?

35. Egzekucja opłat

➤ „wojt, burmistrz lub Prezydent miasta jest organem egzekucyjnym”

[art. 6qa UCPG dodany nowelizacją z 25.01.2013 r.]

CZĘŚĆ VI: ZWIĄZEK KOMUNALNY

PYTANIE GMINY

Czy gminy mogą przekazać zadania wynikające z art. 3 ust.2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach związkowi międzygminnemu, ale w różnym zakresie?

36. Przekazanie związkowi tylko części zadań

„W przypadku przejęcia przez związek międzygminny zadań gminy, o których mowa w art. 3 ust. 2 w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi mogą stanowić w całości lub w części dochód związku międzygminnego.”

[art. 6r ust. 1a dodany nowelizacją z 25.01.2013 r.]

➤ **jest dopuszczalne dopiero od 6 marca 2013 r.**

PYTANIE GMINY

Czy związek, który przejął od gmin wszystkie obowiązki w zakresie UOUCIPG może w trybie bezprzetargowym przekazać swojej spółce, w której ma 100% udział, zadania z zakresu odbioru odpadów od mieszkańców? Jeżeli nie to jakie konsekwencje prawne poniesie Przewodniczący Zarządu Związku?

37. Konsekwencje niezorganizowania przetargu

➤ **naruszenie dyscypliny finansów publicznych:**

- 1) upomnienie;
 - 2) nagana;
 - 3) kara pieniężna;
 - 4) zakaz pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi.
- **kara 50 000 zł [art. 9z ust. 4 UCPG] wymierzana przez WIOŚ przysługuje odwołanie do GIOŚ**

PYTANIE GMINY

Czy związek, który przejął od gmin obowiązki wynikające z ustawy może w chwili obecnej karać przewoźników nie dostarczających odpady do instalacji regionalnej (w regionie istnieje tylko jedna taka instalacja)?

➤ **tak**

[art. 9zb ust. 1 w związku z art. 9x ust. 1 pkt. 3 UCPG oraz art. 64 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym]

PYTANIE GMINY

Czy zgodnie z ustawą o odpadach WIOŚ może karać instalacje przyjmujące odpady spoza swojego regionu?

➤ **tak**

Jaki materiał dowodowy jest wystarczający do wymierzenia kary, czy wystarczy dokumentacja fotograficzna smochodów dostarczających odpady na składowisko poza regionem?

➤ **nie**

PYTANIE GMINY

Czy w przypadku gdy gminy przekazały związkowi wszystkie obowiązki w zakresie UCiPwG łącznie ze zbieraniem i egzekucją pieniędzy, i związek podjął uchwałę o możliwości dopłat i umorzeń dla mieszkańców to czy gminy mogą na podstawie porozumienia podpisanego ze związkiem dofinansowywać z własnego budżetu. Jeżeli tak, to jakie musi dokonać zmiany gmina w budżecie przed 1 lipiec 2013r?

38. Dotacja dla związku

„Gminy, związki międzygminne oraz stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego mogą sobie wzajemnie bądź innym jednostkom samorządu terytorialnego udzielać pomocy, w tym pomocy finansowej.”

[art. 10 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym]

CZĘŚĆ VII: PRZETARG

PYTANIE GMINY

Na jakiej zasadzie ustalić kwotę zamówienia publicznego uwzględniając koszt odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, aby uniknąć ewentualnych odwołań ze strony oferentów?

➤ zbyt niska kwota, jaka gmina zamierza przeznaczyć, nie może być podstawą odwołania do KIO, ale może spowodować konieczność unieważnienia przetargu

PYTANIE GMINY

Co może się stać gdy w trakcie wyłaniania przedsiębiorstwa w drodze przetargu dojdzie do odwołań, zaskarżenia i gmina nie podpisze umowy z wykonawcą w terminie do 30.06.2013 r., a uchwały Rady Gminy obowiązywać będą od 1.07.2013 r.?

39. Przekazanie odpadów, gdy gmina nie realizuje obowiązków

W przypadku gdy **gmina nie realizuje obowiązku** odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, właściciel nieruchomości jest obowiązany do **przekazania odpadów komunalnych, na koszt gminy, podmiotowi odbierającemu** odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, wpisanemu do rejestru działalności regulowanej. [art. 6s]

PYTANIE GMINY

Na jaki okres w początkowej fazie obowiązywania nowych przepisów najlepiej byłoby podpisać umowę z przedsiębiorstwem wyłoniłym w drodze przetargu, które świadczyłoby usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych?

➤ **to nie jest pytanie do prawnika**

➤ **obecnie gminy organizują przetargi od 6 miesięcy do 4 lat**

PYTANIE GMINY

Proszę o zalecenia dotyczące sposobu przeprowadzenia przetargu w regionie 5 tj. przetarg na odbiór czy odbiór i zagospodarowanie odpadów, w sytuacji kiedy regionalna instalacja nie została oddana do użytkowania.

➤ **brak RIPOK na zmieszane i zielone w Regionie 5 nie ma wpływu na wybór między przetargiem na sam odbiór a przetargiem na odbiór połączony z zagospodarowaniem**

PYTANIE GMINY

Czy można w SIWZ stawiać dodatkowe warunki jakie powinien spełniać przedsiębiorca. Warunki typu: rejestracja pojazdów w gminie,

➤nie bo to niedozwolone ograniczanie dostępu do rynku

posiadanie elektronicznej wagi najazdowej umożliwiającej elektroniczne przesyłanie danych do gminy

➤tak

PYTANIE GMINY

Gmina musi wyłonić wykonawcę na obsługę systemu gospodarki odpadami. Czy wyposażenie mieszkańców w pojemniki gmina może scedować na przedsiębiorcę w tym samym przetargu czy musi to być odrębne postępowanie przetargowe.

➤może w tym samym – jeżeli zmieniła uchwałę [„na mocy uchwały” w art. 5 ust. 1 pkt. 1 UCPG]

PYTANIE GMINY

Czy w przetargu na odbiór i zagospodarowanie odpadów można wyłączyć zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte opony, lekarstwa i czy można to zlecić innemu podmiotowi?

➤można, jeżeli nie będzie to dzielenie zamówienia służące unikaniu stosowania prawa zamówień publicznych

PYTANIE GMINY

Czy w regulaminie utrzymania czystości i porządku w gminach oraz specyfikacji przetargowej na odbiór odpadów można przypisać kody i rodzaje odpadów do poszczególnych zbieranych -frakcji, aby uniknąć przekodowywania odpadów przez przewoźników?

➤nie można ponieważ wykraczałoby to poza zakres ustawowego upowaznienia

PYTANIE GMINY

Czy w specyfikacji przetargowej na odbiór lub odbiór i zagospodarowanie odpadów można narzucić warunek, aby przewoźnik w cenie przedstawionej w ofercie i kalkulowanej na jednego mieszkańca, zawarł koszt wyposażenia nieruchomości w pojemnik/worek na odpady?

➤można, jeżeli radni zmodyfikowali uchwałę po wejściu w życie nowelizacji z 25.01.2013 r.

CZĘŚĆ VIII: POJEMNIKI

ODBIÓR U ŹRÓDŁA CZY W PSZOKU ?

Często powstają:

- Papier
- Metal
- Plastik
- Szkło
- Biodegradowalne

Rzadko powstają:

1. Powstające w gospodarstwach domowych:
 - Leki i chemikalia
 - Zużyte baterie i akumulatory
 - Elektro śmieci
 - Wielkogabarytowe
 - Budowlane i rozbiórkowe
2. Opony
3. Zielone

www.prawosmieciowe.pl

117

Jakie odpady gmina zbiera w PSZOK bez odbioru u źródła ?

„Gminy ustanawiają selektywne **zbieranie** odpadów komunalnych obejmujące co najmniej następujące frakcje odpadów: papieru, metalu, tworzywa sztucznego, szkła i opakowań wielomateriałowych oraz odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, w tym odpadów opakowaniowych ulegających biodegradacji.”

[art. 3 ust. 2 pkt. 5 UCPG]

www.prawosmieciowe.pl

118

Jakie odpady gmina zbiera i odbiera „u źródła” ?

„Regulamin określa wymagania w zakresie prowadzenie selektywnego **zbierania i odbierania** odpadów komunalnych, w tym powstających w gospodarstwach domowych przeterminowanych leków i chemikaliów, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz zużytych opon, a także odpadów zielonych.”

[art. 4 ust. 2 pkt. 1 lit. a/ UCPG]

www.prawosmieciowe.pl

119

Odbiór u źródła czy w PSZOKU ? Absurdalna wykładnia literalna !

Tylko zbieranie:

- Papier
- Metal
- Plastik
- Szkło
- Biodegradowalne

[art. 3 ust. 2 pkt. 5]

Zbieranie **i odbieranie**:

1. Powstające w gospodarstwach domowych:
 - Leki i chemikalia
 - Zużyte baterie i akumulatory
 - Elektro śmieci
 - Wielkogabarytowe
 - Budowlane i rozbiórkowe
2. Opony
3. Zielone [art. 4 ust. 2 pkt. 1a]

www.prawosmieciowe.pl

120

PYTANIE GMINY

Co się stanie, gdy właściciel nieruchomości nie wyposaży nieruchomości w worki lub pojemniki?

- **naruszy Regulamin**
- **popęłni wykroczenie**
- **powinien dostać mandat 1 500 złotych**

40. Sankcja za brak pojemnika

„ Kto, **mając obowiązek utrzymania czystości i porządku w obrębie nieruchomości, nie wykonuje swoich obowiązków** lub nie stosuje się do wskazań i nakazów wydanych przez właściwe organy w celu zabezpieczenia należytego stanu sanitarnego i zwalczania chorób zakaźnych,
- podlega karze grzywny do **1.500 złotych** albo karze nagany.”

[art. 117 par. 1 kodeksu wykroczeń]

PYTANIE GMINY

Czy w nowym stanie prawnym istnieje możliwość przekazywania właścicielom nieruchomości zamieszkałych nieodpłatnie worków na odpady zakupionych przez gminę?

➤ **tak**, [art. 6r ust. 2a dodany nowelizacją z 25.01.2013 r.]

Czy przedsiębiorca odbierający odpady wybrany w drodze przetargu może dostarczać worki mieszkańcom w ramach zadania?

➤ **tak**, [art. 6r ust. 2a dodany nowelizacją z 25.01.2013 r.]

CZĘŚĆ IX: SELEKTYWNA ZBIÓRKA

PYTANIE GMINY

Czy frakcje „suchą” można potraktować jako selektywną zbiórkę, jeżeli w późniejszym etapie zostanie ona rozdzielona i zagospodarowana zgodnie z obowiązującymi przepisami?

➤ **nie można. Co prawda podział na suche i mokre spełnia definicję „selektywnej zbiorki” i byłby tańszy, ale ustawodawca nakazał osobno zbierać frakcje wymienione w art. 3 ust. 2 pkt. 5 UCPG**

41. Frakcja sucha i mokra

„Gminy ustanawiają selektywne **zbieranie** odpadów komunalnych obejmujące co najmniej następujące frakcje odpadów: papieru, metalu, tworzywa sztucznego, szkła i opakowań wielomateriałowych oraz odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, w tym odpadów opakowaniowych ulegających biodegradacji.”

[art. 3 ust. 2 pkt. 5 UCPG]

PYTANIE GMINY

Jakie konsekwencje powinny grozić mieszkańcom, którzy deklarując segregowanie śmieci w rzeczywistości tego nie robią? Czy w sytuacji, gdy w sposób omyłkowy w worku/pojemniku o danym kolorze znajdzie się inna frakcja odpadów, oznacza to, że właściciel powinien zapłacić stawkę wyższą? Czy w takim wypadku należy uszczegółowić w regulaminie takie przypadki?

42. Jak zdefiniować niesegregowanie ?

„W przypadku niedopełniania przez właściciela nieruchomości obowiązku w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych podmiot odbierający odpady komunalne przyjmuje je jako zmieszane odpady komunalne i powiadamia o tym gminę.” [art. 9f UCPG]

PYTANIE GMINY

Czy gmina może zastosować jakieś skuteczne metody do kontrolowania właścicieli nieruchomości, którzy deklarują selektywną zbiórkę a tego w rzeczywistości nie robią? Czy jedynym takim systemem będzie sprawdzanie przez firmę odbierającą i bazowanie na jej informacjach?

➤pracownicy urzędu gminy także mogą kontrolować, nie tylko firma odbierająca

PYTANIE GMINY

Czy wg ustawodawstwa polskiego i UE, właściciel nieruchomości może zadeklarować, że będzie zbierał tylko odpady zmieszane, a nie będzie segregował? Jak to się ma do rozporządzeń MŚ na temat redukcji i poziomów recyklingu? W przypadku, gdy większa liczba właścicieli nieruchomości zadeklaruje tylko zbieranie odpadów zmieszanych to wartość systemu wzrośnie poprzez dosortowanie w sortowniach? Czy można narzucić selektywną zbiórkę?

43. Obowiązek selektywnej zbiórki

„Odpady są zbierane w sposób selektywny.”

[art. 23 ust. 1 ustawy o odpadach z 14.12.2012 r.]

- więc **właściciel nieruchomości może zadeklarować, że będzie zbierał tylko odpady zmieszane, a nie będzie segregował !**
- **deklaracja nie może dawać wyboru „będę segregował” (chce płacić mniej) albo „nie będę segregował” (stać mnie na wyższą opłatę) !**

PYTANIE GMINY

Gmina w ramach selektywnej zbiórki odpadów komunalnych dokonywać będzie zbiórki odpadów higienicznych. Prosimy o podanie kodu tak zebranych odpadów, oraz odpowiedź na pytanie: gdzie należy przekazywać w/w odpady higieniczne selektywnie zebrane?.

- 20 01 99 Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny

CZĘŚĆ X: SPRAWOZDANIE

PYTANIE GMINY

*Jak rozumieć art. 9p ust. 2, w którym ustawodawca wskazał, by w przypadku gdy sprawozdanie sporządzone jest nierzetelnie wójt, burmistrz lub prezydent miasta wzywa podmiot, który przekazał sprawozdanie, do jego uzupełnienia lub poprawienia w terminie 14 dni? Czy wezwanie do uzupełnienia i poprawy sprawozdania wstrzymuje nałożenie **kary za nierzetelne sprawozdanie [art. 9x ust. 1 pkt. 4 ?]**, czy są to fakty niezależnie od siebie i kara ma być bezwzględnie nakładana i egzekwowana?*

44. Kara za nierzetelne sprawozdanie

- jeżeli gmina nałoży kare nie dając ukaranemu możliwości złożenia wyjaśnień, to narazi się na ryzyko uchylecia kary przez SKO
- „W toku postępowania organy administracji publicznej z urzędu lub na wniosek stron podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli.” [art. 7 kpa]

PYTANIE GMINY

Co w sytuacji gdy wzywany do uzupełnienia sprawozdania przedsiębiorca wyjaśni, iż nierzetelne jego uzupełnienie było spowodowane brakiem informacji ze strony regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych o np. sposobie zagospodarowania odpadów? Czy pomimo wyjaśnień organ ma nałożyć na podmiot kary, a on ma dochodzić ewentualnego odszkodowania z tego tytułu od zarządcy instalacji?

➤ odpowiedź zależy od okoliczności konkretnej sprawy

CZĘŚĆ XI: STARA UMOWA

PYTANIE GMINY

Czy mieszkańcy gminy mający podpisaną umowę na czas nieokreślony z Przedsiębiorcą na odbiór odpadów muszą tą umowę wypowiedzieć? Czy 1 lipca umowa ta „automatycznie” jest nieważna?

PYTANIE GMINY

Czy obecne umowy mieszkańców z przedsiębiorcami muszą zostać wypowiedziane, czy rozwiązują się z mocy prawa?

PYTANIE GMINY

Czy mieszkańcy gminy mający podpisaną umowę na czas nieokreślony z Przedsiębiorcą na odbiór odpadów muszą tą umowę wypowiedzieć? Czy 1 lipca umowa ta „automatycznie” jest nieważna?

45. Konieczność wypowiedzenia starych umów

- muszą wypowiedzieć
- ustawa nie przewidywała automatycznego wygasnięcia starych umów, bo firmy śmieciowe pozwałyby Skarb Państwa o utracone zyski

CZĘŚĆ XII: KONTROLA

PYTANIE GMINY

Czy w przypadku nie podjęcia uchwały o nieruchomościach niezamieszkałych na których powstają odpady , gmina powinna prowadzić rejestr umów takich nieruchomości i czy może w jakiś sposób egzekwować te umowy.

46. Wykaz indywidualnych umów

Firma odbierająca odpady z niezamieszkałych nieruchomości na podstawie indywidualnych umów (gdy gmina nie objęła systemem takich nieruchomości) dołącza do sprawozdania **wykaz właścicieli nieruchomości, z którymi w okresie objętym sprawozdaniem zawarł umowy** na odbieranie odpadów komunalnych oraz wykaz właścicieli nieruchomości, z którymi **umowy te uległy rozwiązaniu lub wygasły**. W wykazach zamieszcza się imię i nazwisko albo nazwę oraz adres właściciela nieruchomości, a także adres nieruchomości. [art. 9n ust. 5 UCPG]

PYTANIE GMINY

Czy ewentualnie, jeżeli gmina weźmie w ramach systemu nieruchomości niezamieszkałe, to czy ma jakieś narzędzia do kontrolowania ilości wytwarzanych odpadów, co za tym idzie wielkość zadeklarowanego pojemnika?

➤ **Regulamin może szczegółowo określać ile pojemników powinno być w przeliczeniu na ucznia w szkole, łóżko w szpitalu, 1m² powierzchni sklepu itp.**

CZĘŚĆ XIII: KARY

PYTANIE GMINY

W jaki sposób naliczyć karę i w oparciu o jaką formę postępowania? Czy istnieje jakaś metoda określania nierzetelności, czy też dla postępowań w tej materii referat gospodarki odpadami powinien taką metodę stworzyć i przypisać jej określony wymiar kary? Np. błąd w jednym z dziewięciu punktów sprawozdania to 1/9 kary, itd? Tylko czy błąd to nierzetelność?

➤ **można opracować metodę**

➤ **odpowiedź zależy od okoliczności konkretnego przypadku**

CZĘŚĆ XIV: PSZOK

47. Decyzja środowiskowa na PSZOK

Czy na utworzenie PSZOK – u jest wymagana decyzja środowiskowa?

MIEJSCE I PUNKT ZBIÓRKI ODPADÓW

*„Gminy tworzą **punkty** selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób zapewniający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy, w tym wskazują **miejsca**, w których mogą być prowadzone zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych.” [art. 3 ust. 2 pkt. 6 UCPG]*

➤ Punkt i miejsce to nie to samo

**ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 9 listopada 2010
r.
w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na
środowisko Dz.U.2010.213.1397**

Do przedsięwzięć mogących potencjalnie
znacząco oddziaływać na środowisko
zalicza się **punkty do zbierania** lub
przeładunku **odpadów**, w tym złomu

[§ 3 ust. 1 pkt. 81]

www.prawosmieciowe.pl

151

**USTAWA z dnia 3.10.2008 r. o udostępnianiu
informacji o środowisku i jego ochronie, udziale
społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o
ocenach oddziaływania na środowisko**

Przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia
na środowisko wymaga realizacja planowanego
przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco
oddziaływać na środowisko, jeżeli obowiązek
przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia
na środowisko został stwierdzony przez organ właściwy
do wydania decyzji środowiskowej na podstawie art. 63
ust. 1.

[art. 59 ust. 1 pkt. 2]

www.prawosmieciowe.pl

152

PYTANIE GMINY

Czy PSZOK musi zostać utworzony w terminie do 1 lipca 2013 r.?

➤**tak**

CZĘŚĆ XV: NOWA USTAWA O ODPADACH

PYTANIE GMINY

Co się stanie, gdy właściciel nieruchomości przekazuje odpady podmiotom nie mającym stosownego zezwolenia? Jakie są konsekwencje dla właściciela nieruchomości a jakie dla podmiotu odbierającego odpady?

48. Konsekwencje dla właściciela

„ Kto, będąc posiadaczem odpadów, zleca gospodarowanie odpadami podmiotom, które nie uzyskały wymaganych decyzji lub wymaganego wpisu do rejestru podlega karze aresztu albo grzywny.”

[art. 175 ustawy o odpadach]

49. Konsekwencje dla odbierającego:

„Przedsiębiorca odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, który odbiera odpady komunalne bez wymaganego wpisu do rejestru działalności regulowanej - podlega karze pieniężnej w wysokości **5.000 zł za pierwszy miesiąc** wykonywania działalności bez wymaganego wpisu do rejestru oraz **10.000 zł za każdy kolejny miesiąc** wykonywania działalności bez wymaganego wpisu do rejestru.” [art. 9x ust. 1 UCPG]

CZĘŚĆ XVI: POZIOM RECYKLINGU

Co z podmiotami odbierający odpady komunalne, które posiadając wpis do rejestru nie uzyskują odpowiednio wymaganych poziomów ograniczania odpadów biodegradowalnych oraz odzysku i recyklingu odpadów budowlanych i opakowaniowych (surowcowych); nie mają odpadów o określonych kodów wpisanych w rejestrze i ich nie odbierają?

**ZEZWOLENIA/
REJESTR**

Czy w związku z bezprzedmiotowością zezwoleń na odbiór odpadów z dniem 1 stycznia 2013 r. konieczne jest wydanie decyzji stwierdzającej ten fakt?

PYTANIE GMINY

Czy sołtysi mogą dostarczać decyzje w sprawie opłaty śmieciowej? Czy przepisy na to zezwalają?

Czy przedsiębiorca który wygra przetarg na odbiór odpadów ma prawo zaklasyfikować odpady pozostałe - zmieszane komunalne odbierane z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych jako inne niż 200301 - żeby nie kierować ich do RIPOK-a - przy założeniu że regulamin utrzymania czystości i porządku w gminach ustanawia selektywną zbiórkę odpadów kuchennych, zielonych, opakowań z tworzyw sztucznych, szkła, wielomateriałowych, papieru i tektury, ZSEiE, wielkogabarytowych, budowlanych, niebezpiecznych i popiołu? Czy przy takim systemie selektywnej zbiórki można odpady pozostałe (zmieszane komunalne) zaklasyfikować jako, np. 200199 - inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny i nie kierować ich do RIPOK-a tylko na własną instalację mechaniczną nieposiadającą statutu regionalnej?

Dziękuję za uwagę

J.Klatka@radca.prawny.com.pl

Tel. 32-201 44 56

radca prawny Jędrzej Klatka
ekspert Polskiej Izby Ekologii
ekspert Ministerstwa Środowiska
KANCELARIA RADCÓW PRAWNYCH
KLATKA I PARTNERZY
ul. Dąbrowskiego 22/105
40-032 Katowice

www.prawosmieciowe.pl

www.prawosmieciowe.pl

165